

Betænkning afgivet af Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri den 27. april 2005

Betænkning

over

Forslag til lov om jordfordeling og offentligt køb og salg af fast ejendom til jordbrugsmæssige formål m.m. (jordfordelingsloven)

[af fødevareministeren (Hans Christian Schmidt)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 3 ændringsforslag til lovforslaget. Socialistisk Folkepartis medlem af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 1, og fødevareministeren har stillet ændringsforslag nr. 2 og 3.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 23. februar 2005 og var til 1. behandling den 4. marts 2005. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 5 møder.

Tidligere behandling

Lovforslaget er i hovedtræk en gennemfremsættelse af lovforslag nr. L 103 i folketingsåret 2004-05, 1. samling. Udvalget har fået omdelt det materiale, der forelå i forbindelse med behandlingen af L 103.

Høring

Lovforslaget har været sendt i høring og fødevareministeren sendte den 20. september 2004 dette udkast til udvalget, jf. folketingsåret 2003-04, alm. del – bilag 1202. Den 23. februar 2005 sendte fødevareministeren de indkomne hørings svar og et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget skriftlige henvendelser fra:

Danmarks Sportsfiskerforbund,
Charles Madsen, Herning, og
Erik Schou Nielsen, Risskov.

Fødevareministeren har over for udvalget kommenteret de skriftlige henvendelser til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 16 spørgsmål til fødevareministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (V, DF og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af fødevarerministeren under nr. 2 og 3 stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (S, RV, SF og EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Socialdemokratiets, Det Radikale Venstres, Socialistisk Folkepartis og Enhedslistens medlemmer af udvalget bemærker, at den danske befolknings syn på miljø og natur heldigvis har ændret sig væsentligt, siden jordfordelingsloven i sin tid blev vedtaget i 1955. Loven er blevet ændret flere gange siden, og det er meget væsentligt, at denne modernisering af loven er med til at sikre de mere miljø- og samfundsmæssige interesser i det åbne land – ud over de oprindelige formål om forbedring af arrondering og struktur i landbruget.

Sammenskrivningen af jordfordelingsloven og jordkøbsloven er et udtryk for modernisering og regelforenkling, hvilket er meget positivt. Væsentligst er det, at de miljømæssige aspekter er styrket, og at der er lagt vægt på grundvandssikring, natur- og miljøhensyn samt etablering og bevarelse af havekolonierne.

Partierne bemærker dog, at forkøbsretten ikke bør benyttes, når der er tale om natur- og rekreative arealer, som er helt uden dyrkningsmæssig værdi, men som dog har en vis landbrugsmæssig værdi som græsningsarealer, såfremt det eneste formål er at sammenlægge arealerne med nærliggende landbrugsejendomme.

Efter partiernes opfattelse er det uproblematisk, at sådanne rekreative arealer er ejet af personer, som ikke er bosiddende i nærheden af arealerne, og som ikke i forvejen er ejer af en landbrugsejendom, som det f.eks. er tilfældet i sagen fra Storå ved Holstebro, jf. L 5 – bilag 3.

I en række tilfælde vil et videresalg af naturarealer og rekreative arealer til et nærliggende landbrug indebære et tab for statskassen, netop fordi arealet kun har en ringe landbrugsmæssig værdi. Desuden er det efter partiernes opfattelse ikke hensigtsmæssigt, at ejerskabet til rekreative arealer skal være forbeholdt en befolkningsgruppe, som består af stadig færre landmænd.

Derfor har Socialistisk Folkeparti stillet ændringsforslag nr. 1, som støttes af Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre og Enhedslisten, fordi det kan bidrage til at sikre, at jordfordelingsloven ikke bruges til at udvide landbrugsarealet på bekostning af små rekreative naturoaser.

Tjóðveldisflokkurinn, Inuit Ataqatigiit, Siumut og Fólkaflokkurinn var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Til § 12

Af et *mindretal* (SF), tiltrådt af et *mindretal* (S, RV og EL):

1) Efter stk. 2 indsættes som nyt stykke:

»Stk. 3. Forkøbsret kan dog ikke pålægges naturarealer udelukkende med det formål at anvende arealerne til landbrugsdrift.«

Stk. 3-5 bliver herefter stk. 4-6.

[Udelukkelse af naturarealer fra forkøbsret]

Af *fødevareministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

2) I *stk. 3, nr. 5*, ændres »§ 13« til: »§§ 12 og 13 «.

[Teknisk korrektion]

Til § 33

3) I *nr. 1* ændres »§ 1, stk. 1, nr. 4« til: »§ 3, stk. 1, nr. 4«.

[Teknisk korrektion]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Med denne bestemmelse udelukkes naturarealer fra at blive pålagt forkøbsret udelukkende med det formål at anvende arealerne til landbrugsdrift. Naturarealet skal udgøre den overvejende del af en matrikel, for at det kan udelukkes fra at blive pålagt forkøbsret.

Til nr. 2

Ændringen er nødvendig, idet henvisningen til § 12 i lov om landbrugsejendomme er faldet ud af lovforslaget.

Til nr. 3

Ændringen er redaktionel.

Jens Kirk (V) Karsten Nonbo (V) Torsten Schack Pedersen (V) nfm. Inger Støjberg (V)
Jørgen Winther (V) Christian H. Hansen (DF) fmd. Bent Bøgsted (DF) Allan Niebuhr (KF)
Per Ørum Jørgensen (KF) Jens Peter Vernersen (S) Lene Hansen (S) Mette Gjerskov (S)
Bjarne Laustsen (S) Elisabeth Geday (RV) Ole Glahn (RV) Kristen Touborg (SF)
Per Clausen (EL)

Tjóðveldisflokkurinn, Inuit Ataqatigiit, Siumut og Fólkaflokkurinn hövdu ekki meðlimmer í udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	52	Enhedslisten (EL)	6
Socialdemokratiet (S)	47	Tjóðveldisflokkurinn (TF)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Siumut (SIU)	1
Det Radikale Venstre (RV)	17	Fólkaflokkurinn (FF)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	11		

Oversigt over bilag vedrørende L 5**Bilagsnr. Titel**

1	Hørings svar og høringsnotat, fra fødevareministeren
2	Meddelelse om materiale omdelt som dokumenter på lovforslaget, da det blev fremsat i sidste samling
3	Henvendelse af 14/12-04 fra Erik Schou Nielsen, Risskov
4	Henvendelse af 23/1-05 fra Charles Madsen, Herning
5	Henvendelse af 3/3-05 fra Erik Schou Nielsen, Risskov
6	Udkast til tidsplan for behandling af lovforslaget
7	Tidsplan for behandling af lovforslaget
8	Henvendelse af 16/3-05 fra Danmarks Sportsfiskerforbund
9	1. udkast til betænkning
10	Ændringsforslag, fra fødevareministeren
11	2. udkast til betænkning
12	3. udkast til betænkning
13	Ændringsforslag, fra fødevareministeren
14	4. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 5**Spm.nr. Titel**

1	Spm. om kommentar til henvendelse af 14/12-04 fra Erik Schou Nielsen, Risskov, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om kommentar til henvendelse af 23/1-05 fra Charles Madsen, Herning, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om kommentar til henvendelse af 3/3-05 fra Erik Schou Nielsen, Risskov, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm., om ministeren vil oplyse, hvor meget frijord der er i Danmark, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om, hvor meget frijord der er tinglyst forkøbsret til opgjort på antal sager og hektar, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om antallet af tilfælde, hvor der er tinglyst forkøbsret til frijord i de sidste 5 år opgjort på antal sager og hektar, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm. om, hvad ministeriets procedure er i forbindelse med dels tinglysning af forkøbsret, dels selve handelen, i fald forkøbsretten gøres

gældende, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå

- 8 Spm. om, i hvor høj grad det er landdistriktsmidler, der finansierer jordfordelingen, og om der er sikret tilstrækkelige midler til naturprojekterne, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 9 Spm. om, hvilket behov der er for uddelegering af Direktoratet for FødevareErhvervs opgaver til private, og i hvilke situationer denne mulighed påtænkes anvendt, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 10 Spm. om kommentar til henvendelse af 16/3-05 fra Danmarks Sportsfiskerforbund, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 11 Spm. om antallet af tilfælde, hvor staten har gjort sin forkøbsret til frijord gældende, efter at arealet er blevet overdraget, i de sidste 5 år, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 12 Spm. om Direktoratet for FødevareErhvervs jordfordelingskontor i alle tilfælde besigtiger de konkrete arealer, før statens gør sin forkøbsret til frijord gældende, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 13 Spm. om uddybelse af ministerens svar på spørgsmål 5 m.v., til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 14 Spm. om uddybelse af ministerens svar på spørgsmål 9 m.v., til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 15 Spm. i forlængelse af svar på spm. 11 om, hvor mange hektar antallet af tilfælde og antallet af forelagte sager vedrører, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 16 Spm. om uddybelse af svar på spm. 11 om arealer, der ikke længere vurderes at have en landbrugsmæssig værdi, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå